

Mateřská škola, základní škola a střední škola Vyškov, příspěvková organizace, Sídliště Osvobození 55

Školní vzdělávací program pro školní družinu

1. Identifikační údaje

- školní družina při Mateřské škole, základní škole a střední škole Vyškov, příspěvkové organizaci (dále jen ŠD)
- telefon 517 348 909
- družina má v současné době čtyři oddělení
- platnost dokumentu od 1. 9. 2023

2. Délka a časový plán vzdělávání

- školní družina tvoří plán pro žáky na jeden vzdělávací cyklus, a to pro žáky 1. – 3. roč. ZŠ a pro žáky ZŠ speciální
- vzdělávání probíhá v době školního roku

3. Charakteristika vzdělávání

- školní družina nabízí žákům organizovanou činnost v mimoškolní době. Je zřízena jako školské zařízení pro zájmové vzdělávání. Jejím posláním je výchova a vzdělávání žáků mimo školní vyučování.

4. Materiální, personální a ekonomické podmínky školní družiny, podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví

4.1 Materiální podmínky

Školní družina je součástí základní školy, která je v okrajové části města. Má dobré materiální vybavení. V budově školy zaujímá samostatnou část, která zahrnuje čtyři moderně vybavené herny, z nichž jedna disponuje terapeutickým

bazénkem, samostatné sociální zařízení pro chlapce i děvčata, z toho jedno WC je bezbariérové, vybavené sprchou a kabinet pro vychovatelky. ŠD využívá ke svým činnostem i další prostory školy např. tělocvičnu, počítačovou učebnu, žákovskou knihovnu, cvičnou kuchyň. Za příznivého počasí žáci pobývají na hřišti. Vybavenost ŠD je dobrá, pravidelně je doplňován inventář. V případě zájmu ze strany rodičů dopravu do školy a ze školy zajišťuje svozové auto sdružení Piafa. Na škole fungují zájmové útvary, které žáci z ŠD mohou navštěvovat.

4.2 Personální podmínky

O žáky se starají čtyři vychovatelky s aprobační výchovatelství. Svoje vzdělání si postupně doplňují formou seminářů, školení a četbou odborného tisku. V současné době ve školní družině pracují také asistentky pedagoga. Pedagogové se snaží v žácích probouzet aktivní zájem o okolí, navazovat sociální kontakty, komunikaci a chuť dívat se kolem sebe a podněty vnímat.

4.3 Ekonomické podmínky

Na nákup hraček, spotřebního materiálu a pomůcek k zabezpečení jednotlivých činností má ŠD vyčleněny finanční prostředky z rozpočtu školy, které čerpá dle potřeby.

4.4 Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví

Činnosti spontánní a řízené se prolínají, jejich skladba respektuje psychosociální podmínky výchovně vzdělávací práce ŠD. Všechny využívané prostory vyhovují hygienickým normám, pomůcky, hry a hračky splňují podmínky bezpečnosti. Žáci nesmí bez dovolení vychovatelky opustit ŠD, jsou pravidelně poučováni o nebezpečí úrazu, hlavně při pobytu venku. Jsou seznámeni s Vnitřním řádem ŠD, který musí dodržovat. V kabinetě ŠD je umístěna lékárnička pro případ drobného poranění žáků. Na začátku každého školního roku jsou žákům podány informace o bezpečnosti ve všech prostorách školy. Snažíme se o zdravé prostředí podle platných norem.

5. Provoz a podmínky přijímání a odhlašování žáků

5.1 Provoz ŠD

Ranní družina: 06:30 – 07:45 hodin, je součástí ŠD II

Odpolední družina: 12:00 – 15:30 hodin

5.2 Podmínky přijímání a odhlašování žáků

Do ŠD jsou přijímáni žáci 1.–3. ročníku ZŠ a žáci ZŠ speciální, o přijímání rozhoduje ředitelka školy.

Žáci ŠD se řídí pravidly Vnitřního řádu ŠD a dodržují bezpečnostní předpisy. Žáka je možno uvolnit na základě písemné žádosti zákonných zástupců, která obsahuje datum, hodinu odchodu, podpis a prohlášení rodičů, že přebírají odpovědnost za dítě. Rodiče jsou povinni vyzvednout své dítě do 15:30 hodin.

V průběhu školního roku může zákonný zástupce žáka odhlásit ze ŠD a to písemně.

6. Zaměření a cíle ŠD

6.1 Zaměření ŠD

ŠD se zaměřuje na získání obecného přehledu v návaznosti na učivo ZŠ a ZŠS. Usiluje o rozvoj osobnosti každého žáka s ohledem na jeho potřeby. Zařazujeme činnosti, které přispívají k odstranění únavy, regeneraci sil. Posilujeme rozvoj pohybových dovedností žáka, předkládáme nové podněty, které žáka obohacují. Rozvíjíme u žáků mravní a estetické cítění, které se prolíná do všech činností.

6.2 Cíle zájmového vzdělávání ŠD

- probouzet v žácích kladný přístup ke škole a ke vzdělávání,
- naučit žáky smysluplně odpočívat, relaxovat,
- učit žáky žít společně s ostatními lidmi, být tolerantní,
- naučit žáky správným zásadám chování ke spolužákům a pedagogům, rozvíjet kamarádství,
- rozvíjet praktické dovednosti, využívat dětské zvědavosti,
- vést žáky ke zdravému životnímu stylu a péči o svoje zdraví.

6.3 Formy vzdělávání

- *Pravidelná činnost*, která je daná týdenní skladbou zaměstnání a představuje organizované aktivity zájmového či tělovýchovného charakteru.
- *Příležitostné akce*, které přesahují rámec ŠD a nejsou zahrnuty do týdenní skladby činností. Jedná se o besídky, slavnosti, výlety atd.
- *Spontánní aktivity* zahrnující individuální klidové činnosti, aktivity při pobytu venku nebo ve družině.
- *Odpočinkové činnosti*, což jsou klidové činnosti jako poslech, individuální hry, odpočinek (rekreační činnost, tělovýchovné aktivity). Tyto činnosti kompenzují jednostrannou zátěž během školního vyučování.
- *Individuální činnosti* zahrnující přípravu na vyučování, didaktické hry a další činnosti, jimiž upevníme poznatky, které získali žáci při vyučování.

7. Délka a časový plán

Školní vzdělávací program ŠD je určen pro období tří let. Jsou v něm zahrnuty všechny oblasti vzdělávání.

8. Klíčové kompetence

Jednotlivé vzdělávací cíle jsou slučovány do rozvíjení kompetencí, které jsou zaměřeny prakticky využitelnými dovednostmi. Jsou rozvíjeny prostřednictvím volnočasových aktivit.

8.1 Kompetence k učení

Rozvíjíme individuálně podle daných schopností u každého žáka. Vedeme žáky k tomu, aby pracovali s chutí, aby práci vždy dokončili. Podněcujeme je, aby dokázali uplatnit získané vědomosti a zkušenosti i v jiných oblastech.

8.2 Kompetence k řešení problémů

Rozvíjíme tím, že podněcujeme žáky, aby si všímali, co se děje kolem nich. Vedeme je k řešení různých situací. Při činnostech motivujeme žáky příklady z praktického života.

8.3 Kompetence komunikativní

Vytváříme dostatečný prostor pro vlastní vyjádření žáků. Snažíme se o rozvoj řeči, vyjadřování sdělení, myšlenek, otázek. Podněcujeme je ke komunikaci s vrstevníky i dospělými. Podporujeme vztahy mezi žáky.

8.4 Kompetence sociální a interpersonální

Učíme se projevat ohleduplnost, citlivost, rozpoznat nevhodné chování, nespravedlivost, agresivitu, šikanu a umět se jim bránit.

8.5 Kompetence občanské, činnostní a pracovní

Snažíme se, aby si žáci uvědomili svá práva i povinnosti, aby dbali na své zdraví i zdraví a bezpečnost druhých, aby odhadli případná rizika svého chování.

8.6 Kompetence k trávení volného času

Vedeme žáky ke smysluplnému trávení volného času, vybírání si zájmové činnosti. Učíme je rozvíjet své zájmy a pracovat v kolektivu.

9. Obsah vzdělávání a časový plán

ŠD navazuje na vyučování, ale má své specifické postupy a strategii vyjádřenou požadavky pedagogiky volného času. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti, učí se vnímat vztahy ve společnosti.

Akce ŠD vycházejí z plánu akcí na školní rok.

10. Vzdělávací oblasti

10.1 Místo, kde žijeme

Vzdělávací oblast	Výstupy
-------------------	---------

Škola, orientace ve škole Cesta do školy	Měl by znát jméno paní učitelky, adresu školy.
Náš domov, rodina, dům	Měl by umět pojmenovat členy rodiny, orientovat se v rodině, znát cestu domů, bydlení.
Naše město Zajímavosti města	Měl by poznat významné budovy (pošta, nemocnice, lékárna, knihovna apod.)

10.2 Člověk a jeho zdraví

Vzdělávací oblast	Výstupy
Péče o své zdraví	Měl by umět ošetřit drobná poranění, znát základy hygieny a péče o svůj zevnějšek.
Lidské tělo	Měl by mít základní znalosti o lidském těle, o nemocech, znát nebezpečí úrazu. Znat nejdůležitější části lidského těla, pečovat o své zdraví – škodlivost některých látek.
Obratnost a koordinace pohybů	Měl by se snažit o dodržování pravidel pro jednoduché hry, dodržovat rytmus pohybu.
Prvky dopravní výchovy	Měl by znát základní pravidla bezpečnosti pro chodce, popř. cyklisty a řídit se jimi.

10.3 Lidé kolem nás

Vzdělávací oblast	Výstupy
Naše rodina, povolání	Žák by měl znát jména rodičů, znát jejich povolání.
Vztahy v rodině	Měl by znát pojmy syn, dcera, vnuk, vnučka apod.
Kamarádské vztahy, spolužáci	Měl by umět tolerovat potřeby druhých, snažit se o navázání

Slušné chování	kamarádských vztahů. Žák by měl umět pozdravit, požádat o něco, poděkovat, chovat se slušně.
Život kolem nás	Měl by si všimnout dění kolem sebe, účastnit se oslav významných dnů – Vánoce, Velikonoce, svátky, narozeniny.
Základy kultury	Žák by měl na základě návštěv vhodných filmových a divadelních představení získat částečný přehled o kultuře.

10.4 Rozmanitosti přírody

Vzdělávací oblast	Výstupy
Příroda kolem nás	Na pravidelných vycházkách by se měl žák seznámit s živou i neživou přírodou, měl by znát některá zvířata a jejich mláďata, ovoce a zeleninu.
Roční období	Na základě pozorování změn v přírodě by měl žák pojmenovat roční období, vyprávět o činnostech typických pro roční období.
Životní prostředí	Měl by znát základy ochrany životního prostředí, co je správné a co ne, tříditi odpad, všimnout si, co do přírody nepatří.

10.5 Lidé a čas

Vzdělávací oblast	Výstupy
Lidé a minulost	Měl by se umět orientovat v minulosti, v přítomnosti a co bude následovat.
Denní režim	Měl by ovládat alespoň částečně denní režim, nakreslit co děláme celý den, odhadnout čas.
Orientace v čase	Měl by umět vyprávět nad obrázky,

Zásady slušného chování	zvládnout výtvarné činnosti k jednotlivým ročním obdobím.
Volný čas	Umí pozdravit, poděkovat, popřát, požádat o věc.
Lidové tradice	Žák by měl účelně a smysluplně využívat volný čas, navštěvovat zájmové kroužky.
	Měl by získat vztah k lidovým tradicím a slavit Vánoce, Velikonoce, Den dětí, Den matek a narozeniny.

Příloha ŠVP ŠD -Roční plán práce ŠD 2023/2024

Září

Vzdělávací oblast	Aktivity
Místo, kde žijeme	<ul style="list-style-type: none"> Seznámení se školním řádem, řádem ŠD, školení o bezpečnosti, seznámení s režimem školy a jejím okolím, s pedagogy
Člověk a jeho zdraví	<ul style="list-style-type: none"> Vycházky do okolí školy, pobyt na hřišti, v tělocvičně Základy hygieny
Lidé kolem nás	<ul style="list-style-type: none"> Poznáváme nové kamarády Významné dny
Rozmanitosti přírody	<ul style="list-style-type: none"> Pozorování měnící se přírody při vycházkách Rozdělení roku na roční období - podzim
Lidé a čas	<ul style="list-style-type: none"> Denní režim Smysluplné trávení volného času

Říjen

Vzdělávací oblast	Aktivity
Místo, kde žijeme	<ul style="list-style-type: none"> Rodina a domov Orientace po škole a okolí
Člověk a jeho zdraví	<ul style="list-style-type: none"> Pravidla bezpečnosti v dopravě Pohyb a odpočinek
Lidé kolem nás	<ul style="list-style-type: none"> Zdvořilostní návyky

Rozmanitosti přírody	<ul style="list-style-type: none"> • Typické znaky ročního období a pozorování podzimní přírody • Podzimní ovoce a zelenina
Lidé a čas	<ul style="list-style-type: none"> • Tvoření z nasbíraných podzimních přírodnin • Tvoření z dýní

Listopad

Vzdělávací oblast	Aktivity
Místo, kde žijeme	<ul style="list-style-type: none"> • Kde bydlím
Člověk a jeho zdraví	<ul style="list-style-type: none"> • Zdraví a nemoc • Koordinační hry
Lidé kolem nás	<ul style="list-style-type: none"> • Povolání
Rozmanitosti přírody	<ul style="list-style-type: none"> • Zvířata (přezimující, spící, bdící) • Pozorování měnící přírody
Lidé a čas	<ul style="list-style-type: none"> • Halloween • Svátek sv. Martina

Prosinec

Vzdělávací oblast	Aktivity
Místo, kde žijeme	<ul style="list-style-type: none"> • Orientace ve škole
Člověk a jeho zdraví	<ul style="list-style-type: none"> • Rozvoj pohybových schopností • Sebeobsluha
Lidé kolem nás	<ul style="list-style-type: none"> • Mikuláš • Vánoce
Rozmanitosti přírody	<ul style="list-style-type: none"> • Pozorování zimní přírody při procházkách po okolí • Typické znaky ročního období - zima
Lidé a čas	<ul style="list-style-type: none"> • Tradice (vánoční, Mikulášské)

Leden

Vzdělávací oblast	Aktivity
Místo, kde žijeme	<ul style="list-style-type: none"> • Město, vesnice, kde bydlím
Člověk a jeho zdraví	<ul style="list-style-type: none"> • Pohybové hry • Otuzování
Lidé kolem nás	<ul style="list-style-type: none"> • Tři králové • Povolání
Rozmanitosti přírody	<ul style="list-style-type: none"> • Sníh a mráz • Činnosti typické pro zimní období
Lidé a čas	<ul style="list-style-type: none"> • Vzpomínáme na Vánoce • Zásady slušného chování

Únor

Vzdělávací oblast	Aktivity
Místo, kde žijeme	<ul style="list-style-type: none">• Moje škola a paní učitelka
Člověk a jeho zdraví	<ul style="list-style-type: none">• Míčové hry• Oblékání
Lidé kolem nás	<ul style="list-style-type: none">• Prohlubování kamarádských vztahů• Kulturní zážitek
Rozmanitosti přírody	<ul style="list-style-type: none">• Pozorování zvířat na školní zahradě
Lidé a čas	<ul style="list-style-type: none">• Masopust• Orientace v čase (minulost, přítomnost, budoucnost)

Březen

Vzdělávací oblast	Aktivity
Místo, kde žijeme	<ul style="list-style-type: none">• Cesta do školy a ze školy
Člověk a jeho zdraví	<ul style="list-style-type: none">• Péče o naše zdraví• Škodlivé látky
Lidé kolem nás	<ul style="list-style-type: none">• Povolání rodičů• Rodinné vztahy
Rozmanitosti přírody	<ul style="list-style-type: none">• Typické znaky ročního období - jaro• Zvířata a jejich mláďata• První jarní květiny
Lidé a čas	<ul style="list-style-type: none">• Velikonoce• Měsíc knihy

Duben

Vzdělávací oblast	Aktivity
Místo, kde žijeme	<ul style="list-style-type: none">• Symboly významných budov
Člověk a jeho zdraví	<ul style="list-style-type: none">• Ošetření drobných zranění• Jednoduché hry s pravidly
Lidé kolem nás	<ul style="list-style-type: none">• Širší rodina• Loutkové divadlo
Rozmanitosti přírody	<ul style="list-style-type: none">• Pozorování probouzející se přírody• Den země
Lidé a čas	<ul style="list-style-type: none">• Orientace v čase – posloupnosti

Květen

Vzdělávací oblast	Aktivity
Místo, kde žijeme	<ul style="list-style-type: none">• Orientace v okolí školy
Člověk a jeho zdraví	<ul style="list-style-type: none">• Hry v přírodě, na zahradě školy• Pobyt venku, vycházky do okolí
Lidé kolem nás	<ul style="list-style-type: none">• Významné květnové dny• Tolerance potřeb druhých
Rozmanitosti přírody	<ul style="list-style-type: none">• Všechno kvete a voní• Co do přírody nepatří
Lidé a čas	<ul style="list-style-type: none">• Den matek

Červen

Vzdělávací oblast	Aktivity
Místo, kde žijeme	<ul style="list-style-type: none">• Cestování
Člověk a jeho zdraví	<ul style="list-style-type: none">• Nebezpečí úrazu• Pobyt venku, vycházky do okolí, bezpečnost
Lidé kolem nás	<ul style="list-style-type: none">• Čteme pohádky• Pomoc při drobných opravách hraček
Rozmanitosti přírody	<ul style="list-style-type: none">• Typické znaky ročního období - léto• Ovoce a zelenina
Lidé a čas	<ul style="list-style-type: none">• Den dětí• Co si sbalím na výlet